

ЗМІСТ

АРХЕОЛОГІЯ

- ВОЗНИЙ І.П. (Чернівці) Історія вивчення, етапи формування та розвитку середньовічного Хотина 5
- ФЕДУРУК А.В. (Чернівці) Гнізда поселень на території між Верхнім Сіретом та Середнім Дністром у VIII - XIII ст. 15

ІСТОРИОГРАФІЯ

- ВОВК О.В. (Суми) Сучасна історіографія антибільшовицького селянського повстанського руху в Україні (кінець 10-х - початок 30-х років XX століття) 25
- ГЕРАСИМЕНКО О.В. (Чернігів) Висвітлення селянського руху (1900 - лютий 1917 рр.) на Лівобережжі в сучасній історіографії 35

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

- ВЕРЕЩАГІНА Н.В. (Одеса) Вишгородський меморіал і борисоглібські реліквії у контексті формування давньокіївського святокультового комплексу 44
- ЛЕМІШ Н.О. (Конотоп) Особливості побудови, функціонування та реорганізації Чернігівського губернського правління у першій половині XIX ст. 52
- ЖМАКА В.М. (Суми) Торгівля у містах Лівобережжя у роки непу 62
- ЛУК'ЯНЕНКО О.В. (Полтава) "Мовне питання" у середовищі освітян УРСР часів деєталінізації 72
- АЗАРХ І.С. (Київ) Ментальна "картина світу" українського народу через призму народнопоетичного епосу 83

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

- КАЗАКОВ М.А. (Київ) Легенда про Всесвітній потоп у світовому фольклорі: географічне розташування, походження, сутність 91
- ЧЕРНОБРОВ І.В. (Суми) К истории высшего женского медицинского образования в Российской империи 100

На обкладинці: експозиція першого залу Музею історико-краєзнавчих досліджень співробітників та студентів Сумського державного університету; фрагмент срібної вази зі сценами історії Ахіллеса. Близько 400 р. Експозиція Сумського краєзнавчого музею

ПЕРСОНАЛІЇ

АРТЮХ В.О. (Суми) Історіософія Пантелеймона Куліша:
від романтизму до позитивізму 117

РАХНО О.Я. (Чернігів) Земська діяльність графа В.О. Мусіна-Пушкіна 127

КРАЄЗНАВСТВО

СТАВИСКИЙ В.И. (Київ) Об особенностях антропонимики в казачьей
среде Слобожанщины XVII - XVIII вв. (По материалам переписей
населения бельчанской сотни Ахтырского казачьего полка) 137

МОРОЗОВА А.В. (Чернігів) Із історії комуні “Хрестовоздвиженське
трудове братство” (1919 - 1924 рр.) 146

БАРАБАШ Ю.В. (Луганськ) Електробудівництво та
енергопостачання в Донбасі у 20-х роках ХХ ст. 155

ПИРОЖКОВ Г.П. (Тамбов, Росія) Образовательная программа-
компендиум “История и культура Тамбовского края”
Тамбовского центра краеведения 164

НОВІ ВИДАННЯ 170

Ancient Sumy Land

The Scientific Journal on History of Ukraine. Published Since 1996.
The Head of the Editorial Board is V.Dyatlov. The Editor-in-Chief is V. Zvagelsky

№№ XXXVI-XXXVII

Sumy State University,
Chernihiv National Shevchenko
Pedagogical University

CONTENTS

ARCHAEOLOGY

VOZNY I.P. (Chernivtsi) The History of the Research, Establishment Stages
and the Development of Medieval Khotyn 5

FEDORUK A.V. (Chernivtsi) The Evolution of Close Settlements on territory
between the Upper Syret and Middle Dnister in 8th - 13th Centuries 15

HISTORIOGRAPHY

VOVK O.V. (Sumy) Modern historiography of antibolshevist peasant insurgent
movement in Ukraine (late 10th - early 30th of XX century) 25

GERASIMENKO O.V. (Chernihiv) Elucidation the peasant movement (1900 - 1917 years) in the Left-bank Ukraine in the modern historiography	35
HISTORY OF UKRAINE	
VERESCHAGINA N.V. (Odesa) The Vyshgorodskiy memorial and borisoglebskie relicts in the context of forming of the ancient Kiev cult complex	44
LEMISH N.O. (Konotop) Features of the construction, operation and reorganization of the provincial government of Chernihiv in the first half of the 19th cent.	52
ZHMAKA V.M. (Sumy) The trade in the cities of Left-bank Ukraine in the years of NEPs	62
LUKYANENKO O.V. (Poltava) "Language issue" among educators of the USSR during de-Stalinization times	72
AZARCHI.S. (Kyiv) Mental "world view" of the Ukrainian people through the prism of poetic folklore	83
WORLD HISTORY	
KAZAKOV M.A. (Kyiv) The legend of the deluge in world folklore: geographical location, origin, essence	91
CHERNOBROV I.V. (Sumy) The history of higher education for women in the Russian Empire	100
PERSONNELS	
ARTYUKH V.O. (Sumy) Panteleimon Kulish's Historiosophy: from Romanticism to Positivism	117
RAKHNO O.Y. (Chernihiv) Zemstvo activity of the count V.O. Musin-Pushkin	127
LOCAL LORE STUDIES	
STAVISKIY V.I. (Kyiv) About the features of antroponimiki in the cossack environment of Slobozhanshchyny of XVII - XVIII cent. (On materials of censuses of population of bel'chanskoy hundred Akhtyrskogo of cossack regiment)	137
MOROZOVA A.V. (Chernihiv) From the history of the Commune "The Working Brotherhood of the Erect of the Cross" (1919-1924)	146
BARABASHYU.V. (Luhans'k) Electrical building and energy supply in Donbass in the 1920's	155
PIROZHKOVA H.P. (Tambov, Russia) Educational program-compendium "History and culture of the Tambov edge" of the Tambov center of studies of a particular region	164
NEW EDITIONS	170

On a cover: display of the first hall of Museum of researches of local history by workers and students of the Sumy state university; fragment of silver vase with the walls of history of Achilles (year 400). Display of the Sumy regional museum